วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

The Best Practice of Internal Quality Assurance Affairs Management of Schools under the Institute of Vocational Education of Northeastern 1

เขมอัชฌ์ธิกา ภูวศรีเหลื่อม[1] รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาดี ปณะราช[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนายุทธ เชยบาล[3]
Khemushthika Phuwasilueam[1] Assoc. Prof. Dr.Yupadee Panarach[2] Asst. Prof. Dr.Panayuth Choeybal[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) หาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ 3) ประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จำนวน 274 คน ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ระยะที่ 3 การประเมินวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือเป็นแบบประเมินแนวทาง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบต่อ การประเมินผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วย การหาค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น ได้แก่ ด้านการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินตนเองตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ: วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อาชีวศึกษา

[1] *หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*
[1] *Master of Education Program in Education Administration Udon Thani Rajabhat University*
[2,3] *อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*
[2,3] *Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Udon Thani Rajabhat University*
*ผู้ติดต่อ, อีเมล: เขมอัชฌ์ธิกา ภูวศรีเหลื่อม, Atuzaa@gmail.com
รับเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2568 แก้ไข 15 เมษายน 2568 ตอบรับ 17 เมษายน 2568

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีทั้งหมด 86 วิธี ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 17 วิธี 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 วิธี 3) ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 10 วิธี 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำนวน 11 วิธี 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 11 วิธี 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (SAR) จำนวน 10 วิธี และ 7) ด้านการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินตนเอง ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัด จำนวน 9 วิธี

3. ผลการประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน

ABSTRACT

This objectives of this research were: 1) to study the current condition desirable conditions and necessary requirements of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1 2) to study the best practice of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1, and 3) to evaluate the best practice of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1. The research was divided into 3 phases. Phase 1 was to study current conditions, Conditions and necessary requirements of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1. One sample of the research was teachers of schools under the institute of vocational education of northeastern 1. The samples used in the research was 274 people, by stratified random sampling. The tools used in the research were 5 rating scale questionnaires, using data analysis with percentage, average, standard deviation, and the Modified Priority Needs ($PNI_{modified}$). Phase 2 was to study the best practice of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1, by the interview questions semi–structured method of 9 luminaries by selecting a specific one. Analyze data by content analysis method. Phase 3 assessment of best practice of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1 by the tools used questionnaires of 5 luminaries by selecting a specific one, uses the tool as the program evaluation standards of the joint committee on standards for educational evaluation five standards assessment of the approach: utility standards, feasibility standards, propriety standards, accuracy standards and evaluation accountability standards. Analyze data analysis with percentage, average, standard deviation.

The results were as follows:

1. The current conditions are very high and the desirable conditions are highest. When sorting $PNI_{modified}$ it was found to have ascending need as follows: 1) continuously improving the quality of education, 2) setting educational standards of the school, 3) preparing a school development plan, 4) monitoring and reviewing the quality of education, 5) reporting the quality of the education annually. 6) implementing the school development plan and 7) assessing the quality of education.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. The best practice of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1 found to have best practice guidelines are 86 as follows: 1) Setting educational standards for schools, there are 17 best practice guidelines. 2) The preparation of the school development plan, there are 18 best practice guidelines. 3) The implementation of the school development plan, there are 10 best practice guidelines. 4) Monitoring and reviewing the quality of education, there are 11 best practice guidelines. 5) Quality assessment of education, 11 best practice guidelines. 6) Annual education quality reporting, there are 10 best practice guidelines and 7) Continuous improvement of the quality of education, there are 9 best practice guidelines.

3. The results of evaluation, best practice of internal quality assurance affairs management of schools under the institute of vocational education of northeastern 1 overall were at the highest level.

Keyword: Best Practice, Internal Quality Assurance Affairs Management of Schools, Vocational Education

ภูมิหลัง

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561 มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามแนวคิดหลักการว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมเป็นไปได้ และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563, หน้า 17)

การบริหารจัดการอาชีวศึกษา เป็นหนึ่งในมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561 โดยการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาตามปกติของสถานศึกษา โดยการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ให้คำนึงถึงหลักการและกระบวนการสำคัญ ดังนี้ 1) หลักการมีส่วนร่วม 2) หลักการร่วมรับผิดรับชอบในผลการดำเนินการจัดการศึกษาโดยตรวจสอบได้ และ 3) หลักการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบการศึกษา, 2563, หน้า 5)

การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาปรับปรุงองค์กร เพื่อเพิ่มคุณภาพการบริหารจัดการ และการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มผลผลิต โดยเป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรนำองค์ความรู้มาพัฒนาและปรับใช้อย่างได้ผลแบบก้าวกระโดด ลดระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร (วจิรา เดชารัตน์ อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559, หน้า 24)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารและครูผู้สอน โดยมีส่วนในการรับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการปฏิบัติและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติที่เห็นผลจริงเชิงประจักษ์ เพื่อเกิดประสิทธิผลยั่งยืน ผู้วิจัยจึงจัดทำวิจัยเรื่องวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่อไป

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับใด

2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ตามความคิดเห็นของครู มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในด้านใดใน 3 ลำดับแรก

3. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีวิธีปฏิบัติอย่างไร

4. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อย่างไร

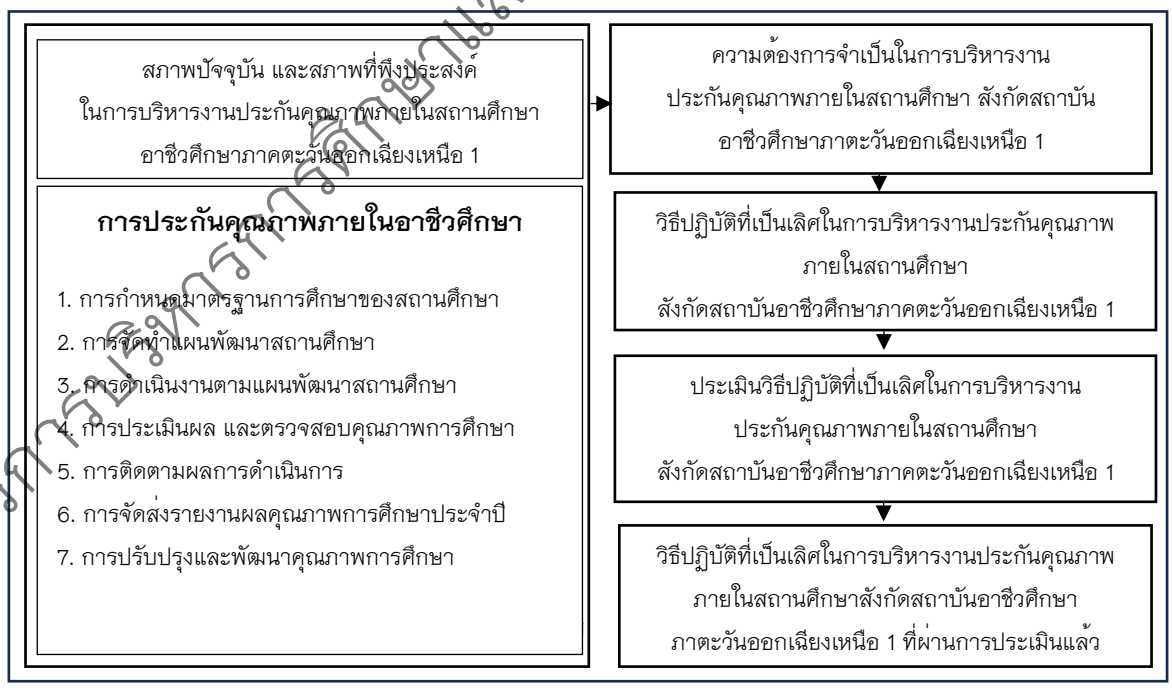
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

2. เพื่อหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

3. เพื่อประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

โดยดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 928 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 274 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยตาราง เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, หน้า 608 อ้างถึงใน พรรณี ลีกิจวัฒนะ, 2556, หน้า 78) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยการแบ่งตามประเภทของวิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยการอาชีพ เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์ ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .95 มีความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบันเท่ากับ .99 และสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ .96 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง สถานศึกษา วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ใช้ร้อยละ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความต้องการจำเป็น ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบที่พัฒนา (Modified Priority Needs Index; $PNI_{modified}$)

ระยะที่ 2 การหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ นำผลความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกในแต่ละด้านมากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ลักษณะแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลถึงประเด็นในการศึกษาที่กำหนดไว้ บันทึกเสียง และบันทึกลงข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอนที่มีหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา ตีความและสร้างข้อสรุป จำแนกข้อมูล มีการจัดการข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้หลักสามเส้าด้านบุคคลและข้อมูล ที่ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ได้ให้แนวทางหรือแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องและเหมือนกันอย่างน้อยสามคน สรุปพรรณนาในรูปความเรียง และนำกลับไปให้ข้อมูลยืนยันเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศต่อไป จัดทำร่างวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

ระยะที่ 3 การประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ใช้กระบวนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาจับประเด็น

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คือ ด้านการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินตนเองตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัด ลำดับที่ 2 คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 3 คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีทั้งหมด 86 วิธี ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 17 วิธี 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 วิธี 3) ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 10 วิธี 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำนวน 11 วิธี 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 11 วิธี 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (SAR) จำนวน 10 วิธี และ 7) ด้านการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินตนเอง ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัด จำนวน 9 วิธี

3. ผลการประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น โดยรวมค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันอยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.11 เนื่องจากการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ได้ดำเนินการตามมาตรฐานและคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้นสังกัด ซึ่งส่งผลให้ค่า $PNI_{modified}$ มีค่าน้อย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิญญา ใจมาลัย (2565, หน้า 110 – 111) ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีค่า $PNI_{modified}$ 0.30 ขึ้นไป เป็นจุดอ่อน มีความสำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาเร่งด่วน หรือ 0.29 ลงมา เป็นจุดแข็งมีความสำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาไม่เร่งด่วน แต่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับให้ดียิ่งขึ้น

2. การหาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่า $PNI_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.14 ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน ทั้งผู้เกี่ยวข้องภายในและภายนอกรับทราบด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยการการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การทำจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศดังกล่าว เป็นการทำให้ได้รับข้อมูลคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่น่าเชื่อถือเกิดความเชื่อมั่น และสามารถตัดสินใจเลือกรับบริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2567, หน้า 13) ในคู่มือการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพภายในด้านการอาชีวศึกษา ระหว่างระบบการประกันคุณภาพภายในกับระบบการประกันคุณภาพภายนอก

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่กำหนดให้ มีการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ และนำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปใช้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ มีการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงาน และสามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงตามบริบทของสถานศึกษา

2.2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่า $PNI_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.16 ในการกำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้ 1) การสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทยกิจกรรมประเพณีทางศาสนา 2) การใส่ใจด้านกีฬา และ 3) การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยท้องถิ่นจากการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ เนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศดังกล่าว แสดงถึงกลไกทางการศึกษาอย่างหนึ่ง เป็นเงื่อนไขที่เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น เป็นช่องทางในการประยุกต์เอาภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีมาใช้เพื่อสร้างจุดเด่น และพัฒนาผู้เรียนควบคู่ไปกับสังคม ทั้งด้านกีฬา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2566, หน้า 13) ที่กำหนดตัวชี้วัด การบริหารจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้ มีการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพและนำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปใช้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ตามมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตัวชี้วัดความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และตัวชี้วัดนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์และงานวิจัย

2.3 ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่า $PNI_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.14 ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในการจัดระบบกลไกการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อช่วยเหลือครูหรือผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้ 1) ใช้หลักการมีส่วนร่วมโดยทุกคนในสถานศึกษาร่วมแรงร่วมใจปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) หลักการร่วมรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ สามารถอธิบายคุณภาพต่อสาธารณชนได้ และ 3) หลักการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งเนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศดังกล่าว ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นไปตามหลักการและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิธีปฏิบัติที่ได้สะท้อนให้ทราบถึงหลักการและความสำคัญของการนำไปใช้ปฏิบัติได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนู นวลเป้า (2561, หน้า 383 – 384) เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา: ความสำเร็จหรือล้มเหลว ที่ว่า บทบาทที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้ 1) ผู้บริหาร มีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้บริหารควรจะเป็นแกนนำในการจัดทำแผนรวมทั้งกำกับติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผนการนำผลจากการประเมินตนเองมาใช้ในการปรับปรุงสถานศึกษา และการรายงานผลให้สาธารณชนรับทราบ 2) ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เข้ามามีบทบาทในการกำกับส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาและการประกันคุณภาพของผู้บริหารและครู ตามหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา 40 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ 3) ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนหลังเกี่ยวกับการจัดการเรียน

2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่า $PNI_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.15 ในการกำหนดเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนาลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้ 1) ความเหมาะสมเป็นไปได้ 2) ความเป็นระบบ 3) ความเชื่อถือได้ และ 4) ประสิทธิผล เนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศให้ความสำคัญในการประเมิน

คุณภาพภายในเป็นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตาม สภาพจริงของสถานศึกษา โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตาม มาตรฐานของสถานศึกษา ได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและ เอกสารที่ไม่จำเป็นใน การประเมินมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนู นวลเป้า (2561, หน้า 381) บทความเรื่องแนวคิดการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา: ความสำเร็จหรือล้มเหลว ไว้ว่า การจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาได้จากการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน และประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งเมื่อหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินสถานศึกษาก็พร้อมที่จะนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้ประเมินต้องการได้สะดวก

2.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีค่า $PNI_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.13 ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบผลประเมินผลคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทั้งระดับบุคคล และระดับสถานศึกษา พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้ 1) การตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ 2) การใช้หลักการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน 3) การใช้หลักการให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ 4) การใช้หลักการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา และ 5) การมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสาร เนื่องจากวิธีปฏิบัติในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบและกลไกในการควบคุมตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับที่กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ (2567, หน้า 1) กล่าวถึงไว้ในคู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีแนวคิดว่าต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและข้อกำหนดใน กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

2.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (SAR) มีค่า $PNI_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.12 ในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการทำงานอย่างมีระบบและนำข้อมูลเหล่านี้ไปรวมเป็นสารสนเทศเพื่อใช้ในการเขียนโครงการ/กิจกรรมวางแผนดำเนินงานต่อไป พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) บันทึกประมวลผลจัดระเบียบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน 3) สร้างรูปแบบสร้างรายงานหลังจากประมวลผล 4) การวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าว เป็นการสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ที่จะใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาสถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนู นวลเป้า (2561, หน้า 383) ในบทความเรื่องแนวคิดการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา: ความสำเร็จหรือล้มเหลว ที่กล่าวว่า คณะผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ควรเป็นแกนนำหรือผู้ที่มีความรู้ เกี่ยวกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสมควร ซึ่งจะทำให้สามารถสรุปผลการประเมินได้ถูกต้องการจัดทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องก่อนสิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้จัดทำรายงานไม่ทันกำหนดเวลาที่ต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.7 ด้านการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินตนเอง ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัด มีค่า PNI $_{modified}$ มากที่สุด เท่ากับ 0.14 ในการใช้ผลการประเมินตนเอง เพื่อการส่งเสริมจุดแข็งและพัฒนาส่วนที่ยังไม่บรรลุเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พบว่า มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้ 1) การสะท้อนตัวเอง 2) การวิเคราะห์ตนเอง และ 3) การประเมินตนเอง เนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศดังกล่าว เป็นการถอดบทเรียนและการศึกษาต้นแบบจากการพัฒนาโดยมีแบบอย่างที่ดีหรือนวัตกรรม การนำมาประยุกต์ใช้จนเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปใช้ได้ เป็นสิ่งที่ได้พัฒนาสถานศึกษาและเป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับที่สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2566, หน้า 74 – 75) กล่าวไว้ในคู่มือการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในด้านการอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้ สถานศึกษารายงานผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการระบุผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับภารกิจหรือกิจกรรมของสถานศึกษา สถานศึกษาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามภารกิจหรือกิจกรรมของสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมิน

3. ประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ผลการประเมินวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแบบประเมินมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา 5 ด้าน (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation, 2024: https://evaluationstandards.org) ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบในการประเมินผล พบว่า ผลการประเมินทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมีความชัดเจนในวิธีการปฏิบัติและสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับที่สถาบันเอวอล (Eval Academy, 2020: www.betterevaluation.org) กล่าวไว้ว่า มาตรฐานการประเมินการศึกษานี้ซึ่งเป็นเครื่องมือในการอำนวยการตรวจสอบมาตรฐานการประเมินการศึกษาได้ และนำสู่การอภิปรายผลกับทีมงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมของสภาพปัจจุบัน อยู่ระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระดับมากที่สุด แสดงถึงการดำเนินการงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีการดำเนินการเป็นไปตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างดี ซึ่งเป็นผลให้ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้ค่า PNI$_{modified}$ มีค่าน้อย ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีประเด็นท้าทายในการพัฒนาสถานศึกษา หรือรักษาระดับสิ่งที่ดีอยู่แล้วและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันในรายด้าน อยู่ระดับมาก และสภาพพึงประสงค์รายด้านอยู่ระดับมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงความสำคัญในการพัฒนาการดำเนินการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงานตามแผน เป็นสำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นลำดับต้น

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยสะท้อนถึงการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงในรายด้านของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในการศึกษาในรายด้าน เป็นวิจัยเพื่อการพัฒนา ให้ได้ระบบกลไกการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความเด่นชัดเพื่อเป็น Best Practice

2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรเป็นการศึกษาในด้านการส่งเสริมหรือช่วยเหลือในการนำผลการประเมิน มาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ. (2567). *คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.* องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ. ฉะเชิงเทรา. จาก https://bangklua.go.th/public/manual_upload/backend/manual_7_1.pdf

ธนู นวลเป้า. (2551). แนวคิดการประกันคุณภาพภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา: ความสำเร็จหรือความล้มเหลว. *รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 1 (374 – 386).* กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

พรรณี ลีกิจวัฒนะ. (2556). *การวิจัยทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.

พิญญา ใจมาลัย. (2565). *กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น.* โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. จาก https://research.otepc.go.th/files/02%2021%208.10.66_j6f93ffh.pdf

วจิรา เดชารัตน์. (2558). *Best Practices มีขั้นตอนอย่างไร.* จาก http://guru.soosle.co.th/guru/b-thread ?force=1&tid...table.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). *ระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562.* ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. หน้า 49–53.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบการศึกษา. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.* กรุงเทพฯ: หจก. เอ็น.เอ.รัตนะเทรดดิ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice).* กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2566). *คู่มือการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในด้านการอาชีวศึกษา ระหว่างระบบการประกันคุณภาพภายในกับระบบการประกันคุณภาพภายนอก.* จาก http://bsq2.vec.go.th/document/doc1.html

Eval Academy. (2020). *Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (JCSEE).* Program evaluation standards in practice. จาก https://www.evalacademy.com/resources/jcsee-evaluation-standards-in-practice

Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. (2024). *The Program Evaluation Standards: A guide for evaluators and evaluation users (3rd. ed).* The Evaluation Center Western Michigan University. จาก https://evaluationstandards.org/program/